

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: **A. D., státní příslušnost Ukrajina**, zastoupena zákonným zástupce L. Ch., zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem v Praze 1, Opletalova 25, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2013, č. j. MV-65639-11/SO/sen-2012,

T a k t o:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 17. 10. 2013, č. j.: MV-65639-11/SO/sen-2012, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu řízení ve výši 15.342 Kč k rukám zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta a to do třiceti dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se včas podanou žalobou dne 5. 11. 2013 domáhala u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 17. 10. 2013, č. j. MV-65639-11/SO/sen-2012, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky ze dne 29. 3. 2012, č. j. OAM-38835-9/DP-2011, kterým bylo podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastaveno řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny. Žadatelka je dítě narozené na území České republiky.

Žalovaný správní orgán, stejně jako správní orgán prvního stupně, své rozhodnutí zdůvodnil tím, že žádost zákonné zástupkyně žadatelky L. Ch., nar. X, o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu byla rozhodnutím Inspektorátu cizinecké policie Praha ze dne 5. 11. 2010, č. j. CPPH-62989/CI-2010-60, zamítnuta. Odvolání proti předmětnému rozhodnutí bylo zamítnuto a rozhodnutí o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bylo potvrzeno rozhodnutím Ministerstva vnitra, komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 28. 11. 2011, č. j. MV8477-8/SO-2011, které nabylo právní moci dne 29. 11. 2011.

Na základě těchto skutečností dospěly správní orgány k závěru, že žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny se stala zjevně bezpředmětnou ve smyslu ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu.

Žalovaný správní orgán konstatoval, že odvolání bylo podáno v blanketní formě dne 12. 4. 2012, dne 10. 5. 2012 vyzval správní orgán k doplnění odvolání. Nicméně zástupce žalobkyně dne 21. 5. 2012 místo doplnění odvolání požádal o přerušení řízení. Dne 17. 10. 2013 žalovavý zamítnul odvolání

Žalovaný správní orgán konstatoval, že v podaném odvolání nebylo uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, a že tedy přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízní, které mu předcházelo, s právními předpisy podle § 89 odst. 2 správního řádu, a dospěl k závěru, že důvody pro zastavení řízení o žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území byly naplněny.

Vyjádril se k otázce zjevné bezpředmětnosti žádost ve smyslu ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu s tím, že její podmínky byly naplněny, a odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. října 2010, čj. 5 As 62/2009–68, a ze dne 7. dubna 2011, č. j. 1 As 24/2011–79.

Žalobkyně se svým podáním domáhala zrušení napadeného rozhodnutí a namítala, že žalovaný pochybil, když spatřoval její žádost jako bezpředmětnou.

Namítala, že napadené rozhodnutí ignoruje ustanovení § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nicméně tuto námitku nijak nedoložila, nevysvětlila.

Dále namítala porušení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť neměla být vzdána k seznámení s podklady rozhodnutí.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 16. 12. 2013 navrhl žalobu zamítnout a odkazoval na odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 17. 10. 2013.

Městský soud v Praze nařídil ve věci jednání, které se konalo dne 16. 12. 2014, při němž účastníci řízení, resp. jejich zástupci, setrvali na svých dříve písemně vyjádřených stanoviscích.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Pokud žalobkyně namítala porušení § 174a zákona o pobytu cizinců, upravujícího trestní zachovalost, musel soud tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou. Jednak žalobkyně nijak nevysvětlila, co měla vlastně na mysli, a jednak napadené rozhodnutí žalovaného je procesní povahy, v němž tato otázka vztahující se k meritu žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky vůbec nebyla a ani nemohla být řešena.

Pokud žalobkyně namítala porušení § 36 odst. 3 správního řádu, musel soud tuto námitku odmítnout jako neodůvodněnou. Ze správního spisu zjistil, že dne 26. 7. 2010 žalobkyně podala žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky. Následně dne 23. 10. 2010 bylo vydáno usnesení o přerušení řízení do vyřešení předběžné otázky. Dne 20. 12. 2011 byla vyrozuměna o možnosti nahlédnout do spisu a toto vyrozumění zůstalo bez reakce. Dne 16. 3. 2012 byla vyrozuměna o pokračování v řízení a znovu vyzvána vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, nicméně i tato druhá výzva zůstala bez reakce.

Dne 29. 3. 2012 došlo zastavení řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.

Dne 12. 4. 2012 podala blanketní odvolání, na které dne 10. 5. 2012 následovala výzva správního orgánu k doplnění odvolání. Nicméně dne 21. 5. 2012 místo doplnění odvolání předložila žádost o přerušení řízení, následně dne 17. 10. 2013 správní orgán zamítnul odvolání.

Z uvedeného obsahu správního spisu je zřejmé, že správní orgán neporušil ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, když mu nelze klást za vinu, že zástupci žalobkyně na výzvy správního orgánu nijak nereagovali. Je pravdou, že před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí správní orgán nevydal výzvu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, nicméně bylo rozhodováno na podkladě identických podkladů jako v první instanci, když žalobkyně podala pouze blanketní odvolání, a to i přes výslovnou výzvu k doplnění podání.

Důvodnou však seznal Městský soud v Praze námitku zpochybňující tvrzenou bezpředmětnost žádosti žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky.

Podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žádost se stala zjevně bezpředmětnou,

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 14. října 2010, čj. 5 As 62/2009–68, ztotožnil s názorem Městského soudu v Praze vyjádřenému v rozsudku ze dne 30. března 2009, č. j. 10 Ca 15/2009 - 49, v němž konstatoval: "Soud dále přisvědčuje žalobkyni v tom, že správní orgány aplikovaly ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, aniž pro to byl v daném případě důvod. Výraz "žádost se stala zjevně bezpředmětnou" znamená, že toto ustanovení dopadá pouze na případy, kdy v průběhu řízení o žádosti dojde k takové změně skutkových nebo právních okolností, že žádost, která v době jejího podání nebyla bezpředmětná, se bezpředmětnou stane. "Bezpředmětnost" je nutno vnímat jako stav, kdy jakýmkoli rozhodnutím o žádosti, ať už kladným nebo záporným, nedojde k žádné změně v právním postavení žalobkyně. V tomto případě by se mohlo jednat např. o situaci, kdy by se žalobkyně stala státní občankou České republiky, protože v takovém případě by mohla již na základě tohoto faktu na území ČR pobývat, ať už by správní orgány o její žádosti o povolení k přechodnému pobytu rozhodly jakkoli. ... (I) kdyby skutečně bylo v průběhu řízení zjištěno, že dcera žalobkyně pozbyla oprávnění pobývat na území ČR (např. proto, že přestala být občanem EU), nestala by se tím žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu zjevně bezpředmětnou. I za této situace by totiž byly správní orgány povinny žádost žalobkyně věcně projednat a výsledkem řízení by nespíše bylo zamítnutí této žádosti pro nesplnění podmínek pro udělení povolení k přechodnému pobytu. Bepředmětnost žádosti totiž nelze zaměňovat s její právní nepřípustností (§ 66 odst. 1 písm. b) správního řádu), ani s nesplněním podmínek pro vyhovění žádosti."

Nejvyšší správní soud v rozsudku čj. 5 As 62/2009–68 doplnil, že názor vyslovený Městským soudem v Praze v citovaném rozhodnutí koresponduje s judikaturou Nejvyššího správního soudu k dalšímu možnému důvodu pro zastavení řízení o žádosti, kterým je městským soudem zmiňovaná zjevná právní nepřípustnost žádosti podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. V tomto ohledu je možné poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 2 As 74/2007 - 55, publikovaný pod č. 1633/2008 Sb. NSS: "Nejvyšší správní soud uvádí, že "zjevná právní nepřípustnost" představuje neurčitý právní pojem, který je však nutno vykládat restriktivním způsobem. Podle ustanovení § 45 odst. 3 správního řádu totiž takovou žádost správní orgán neprojednává a řízení zastaví. Z důvodu ochrany práv účastníků řízení je proto možno k tomuto způsobu rozhodnutí přikročit jen tehdy, jestliže je skutečně již na první pohled zřejmé, že žádosti nelze vyhovět. To znamená, že tato nepřípustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování. Komentář ke správnímu řádu (J. Vedral: Správní řád - komentář, Polygon, 2006, str. 315 a násl.) jako příklady zjevné právní nepřípustnosti uvádí např. situaci, kdy o přiznání oprávnění vázaného na dosažení určitého věku žádá osoba, která této hranice nedosáhla, příp. žádost o přiznání určitého oprávnění, které může získat toliko právnická osoba, podá osoba fyzická. "Smyslem tohoto ustanovení je to, aby se takovou žádostí, u které je zcela zjevné, že jí nemůže být vyhověno, neboť to právní úprava neumožňuje, správní orgán nemusel po věcné stránce zabývat, neboť by to bylo zjevně bezpředmětné a výsledek řízení by byl naprosto stejný... Žádost může být kvalifikována jako zjevně nepřípustná, pokud při jejím posuzování nebude správní orgán muset uplatňovat správní uvážení, resp. vykládat neurčité právní pojmy. V takovém případě by podle ustanovení § 45 odst. 3 postupovat nešlo a správní orgán by musel žádost posuzovat meritorně a teprve na základě proběhlého správního řízení ji případně zamítnout rozhodnutím podle § 67 odst. 1.

Obdobně restriktivně je třeba posuzovat i důvod uvedený v § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, tedy situaci, kdy se žádost stane zjevně bezpředmětnou, neboť i v tomto případě správní orgán zastaví řízení, aniž by o žádosti účastníka řízení meritorně rozhodl. Nejvyšší správní soud tedy souhlasí s právním názorem vyjádřeným městským soudem v citovaném rozhodnutí sp. zn. 10 Ca 15/2009, že důvod pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu je dán tehdy, pokud v průběhu řízení o žádosti dojde k takové změně okolností, že rozhodnutí správního orgánu o žádosti již nebude mít pro žadatele význam, např. v situaci, kdy žadatel o některé z povolení k pobytu na území ČR posléze získá státní občanství ČR.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. dubna 2011, č. j. 1 As 24/2011–79, byla znovu posuzována otázka, co se rozumí onou „zjevnou bezpředmětností“ v ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Bylo konstatováno, že výklad § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu podal Nejvyšší správní soud již v rozsudku č. j. 5 As 62/2009–68 (publ. pod č. 2176/2011 Sb. NSS). V něm se zcela ztotožnil s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2009, čj. 10 Ca 15/2009 - 49, v němž (v souvislosti s žádostí o povolení k pobytu rodinného příslušníka občana EU) městský soud konstatoval: „Výraz "žádost se stala zjevně bezpředmětnou" znamená, že toto ustanovení dopadá pouze na případy, kdy v průběhu řízení o žádosti dojde k takové změně skutkových nebo právních okolností, že žádost, která v době jejího podání nebyla bezpředmětná, se bezpředmětnou stane. "Bespředmětnost" je nutno vnímat jako stav, kdy jakýmkoli rozhodnutím o žádosti, ať už kladným nebo záporným, nedojde k žádné změně v právním postavení žalobkyně. [...] (I) kdyby skutečně bylo v průběhu řízení zjištěno, že dcera žalobkyně pozbyla oprávnění pobývat na území ČR (např. proto, že přestala být občanem EU), nestala by se tím žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu zjevně bezpředmětnou. I za této situace by totiž byly správní orgány povinny žádost žalobkyně věcně projednat a výsledkem řízení by nejspíše bylo zamítnutí této žádosti pro nesplnění podmínek pro udělení povolení k přechodnému pobytu. Bepředmětnost žádosti totiž nelze zaměňovat s její právní nepřípustností (§ 66 odst. 1 písm. b/ správního řádu), ani s nesplněním podmínek pro vyhovění žádosti“ (viz cit. rozsudek čj. 5 As 62/2009 - 68, zvýraznění doplněno). Rozsudek čj. 5 As 62/2009 - 68 tak zaujal restriktivní postoj k důvodu uvedenému v § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Důvod pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu je dán tehdy, pokud v průběhu řízení o žádosti dojde k takové změně okolností, že rozhodnutí správního orgánu o žádosti již nebude mít pro žadatele význam, např. v situaci, kdy žadatel o některé z povolení k pobytu na území ČR posléze získá státní občanství ČR. Obdobně odvolací orgán podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu odvoláním napadené rozhodnutí zruší a řízení zastaví jen tehdy, zjistí-li po té, co mu byl předán spis k rozhodnutí o odvolání, takovou okolnost způsobující zjevnou bezpředmětnost žádosti a nedospěje-li zároveň k závěru, že jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků.

V inkriminované věci Městský soud v Praze konstatoval, že správní orgán potvrdil postup správního orgánu prvního stupně, který zastavil řízení o žádosti žalobkyně s odkazem na ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, tedy z důvodu zjevné bezpředmětnosti. Žalobkyně proti tomu tedy namítla, že v době, kdy správní orgán rozhodoval, a bylo rozhodnutí, které se týkalo pobytové záležitosti její matky, bylo napadeno správní žalobou a této žalobě byl přiznán odkladný účinek, takže tedy nebylo možno za tohoto stavu úvahu o zjevné bezpředmětnosti důvodně učinit. S touto námitkou se Městský soud v Praze beze zbytku ztotožnil s tím, že za stavu věci, jaký byl v době rozhodování správního orgánu,

nebyly podmínky pro použití institutu zastavení z důvodu zjevné bezpředmětnosti žádosti dány.

Navíc je podle názoru Městského soudu v Praze nutno zdůraznit, že k použití institutu zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, tedy pro zjevnou bezpředmětnost žádosti, lze přistoupit pouze za velmi omezených a velmi specifických podmínek, jak zřetelně vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, především z citovaného rozsudku č. j. 5 As 62/2009-68. Nejvyšší správní soud konstatoval, že výraz „*žádost se stala zjevně bezpředmětnou*“ znamená, že toto ustanovení dopadá pouze na případy, kdy v průběhu řízení o žádosti tu jde k takové změně skutkových nebo právních okolností, že žádost, která v době jejího podání nebyla bezpředmětná, se bezpředmětnou stane. Bepředmětnost je nutno vnímat jako stav, kdy jakýmkoliv rozhodnutím o žádosti, ať už kladným nebo záporným, nedojde k žádné změně právní postavení žalobkyně. Tyto závěry pak byly potvrzeny např. i citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 24/2011-79, v němž se soud zabýval, co se rozumí onou zjevnou bezpředmětností a znovu konstatoval shodně, že je tou bezpředmětností nutno chápat stav, kdy jakékoliv rozhodnutí o žádosti, ať už kladné nebo záporné, nebude mít žádný vliv, nezpůsobí žádnou změnu v právním postavení účastníka řízení.

Takové závěry o žádosti žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky, resp. o rozhodnutí o žádosti žalobkyně v inkriminované věci rozhodně konstatovat nebylo možno, a proto tedy podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, v tomto případě nebylo možno postupovat. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tedy bylo zatíženo vadou, a jelikož tuto vadu neodstranil ani odvolací správní orgán, nezbylo soudu, než žalobě vyhovět a jeho rozhodnutí zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Nebyly shledány důvody odchýlit se od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu.

Žalovaný v průběhu řízení dal najevo, že mu sice je známa existence citovaných rozsudků Nejvyššího správního soudu čj. 5 As 62/2009–68 a č. j. 1 As 24/2011–79, když na oba ve svém žalobou napadeném rozhodnutí odkazoval. Nicméně ve shodě s jejich shodným jednoznačným závěrem, tj. restriktivní postoj k důvodu uvedenému v § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu nepostupoval.

Městský soud v Praze s ohledem na shora uvedené skutečnosti ve věci rozhodl tak, že žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 soudního řádu správního zrušil pro nezákonnost. Podle ustanovení § 78 odst. 5 soudního řádu správního právním názorem, kterým vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaný správní orgán vázán.

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení soud opřel o ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně měla ve věci plný úspěch. Výši náhrady potom určil podle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a to tak, že 3.000 Kč činily náklady na uhrazení soudního poplatku, dále náklady právního zastoupení za tři úkony právní pomoci podle § 9 odst. 3 a 3.100 Kč, tj. převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby a účast při jednání, a 3x režijní paušál podle § 13 odst. 3 a 300 Kč, tedy celkem 15.342 Kč včetně DPH ve výši 21%.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 16. prosince 2014

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

za správnost vyhotovení:
Simona štěpinová